

Förord

Föreliggande specialnummer av *Statsvetenskaplig tidskrift* har två övergripande syften. För det första handlar det om att lyfta fram svensk säkerhets-, utrikes- och försvarspolitik som studieobjekt. Detta görs med ett fokus på utveckling inom dessa politikområden tiden efter det kalla krigets slut. Bland annat Tysklands återföreande, Warszawapaktens upplösning, Sovjetunionens sammanbrott, nytänkandet inom FN:s krishantering, etablerandet av NATO:s program Partnerskap för Fred (PFF) och det svenska NATO-partnerskapet samt det svenska EU-medlemskapet bidrog till att skapa helt nya förutsättningar för svensk säkerhets-, utrikes- och försvarspolitik. Självklart är allt detta av stor statsvetenskaplig relevans. Det andra syftet är att lyfta fram den samhällsvetenskapliga miljön vid Försvarshögskolan (FHS) som allt sedan de första akademiska rättigheterna trädde i kraft 2008 utvecklats i vetenskapligt hänseende, inte minst inom ämnena Statsvetenskap och Krigsvetenskap.

Medförfattarna till detta specialnummer har samtliga på ett eller annat sätt beröring till denna samhällsvetenskapliga miljö vilket framgår av författarpresentationerna nedan. Miljön består dels av Krigsvetenskap med inriktningarna operationer & taktik samt militärstrategi, dels av Statsvetenskap med inriktningarna säkerhetspolitik & strategi samt krishantering & internationell samverkan. De tre senare inriktningarna utgör samtliga egna avdelningar inom Institutionen för säkerhet, strategi och ledarskap (ISSL), medan den förra inriktningen sorterar under Militärvetenskapliga institutionen (MVI).

Som relativt nyetablerad akademisk miljö har det varit mycket värdefullt för oss att professor Magnus Jerneck så prestigelöst och välvilligt bidragit med sin kompetens och sina erfarenheter i arbetet med att ta fram detta specialnummer. Vi vill rikta ett varmt och innerligt tack till Magnus för allt hans stöd. Vi vill även passa på att rikta vår uppmärksamhet till redaktören för *Kungliga Krigsvetenskapsakademiens Handlingar & Tidskrift* ("Gulan"), överstelöjtnant Tommy Jeppson, som med sitt brinnande engagemang för svensk säkerhets-, utrikes- och försvarspolitik självuppoftande bidragit till att ge oss forskare inom dessa områden ännu ett forum med *peer review* att på svenska publicera våra forskningsresultat. Att vi med detta specialnummer vänder oss till en kompletterande, inte konkurrerande, tidskrift ska inte tolkas som ett misstroende. Tvärtom vill vi dedicera detta specialnummer till Tommy som ett blygsamt tack för hans bidrag till vår strävan att skapa en akademisk miljö kring säkerhetspolitik, krishantering och strategi vid FHS.

Stockholm i november 2016

Håkan Edström

Gästredaktör

Jörgen Axelsson (artikel 2) är överstelöjtnant och divisionschef i flygvapnet. Våren 2014 försvarade han framgångsrikt sin magisteruppsats i krigsvetenskap, "Avskräckning inom svensk försvars- och säkerhetspolitik", vid Försvarshögskolan. [jorgen.axelsson@mil.se]

Edward Deverell (artikel 7) är universitetslektor i statsvetenskap vid Försvarshögskolan. Hans senaste bok är (redaktör med Dan Hansén och Eva-Karin Olsson) *Perspektiv på krishantering* (Studentlitteratur 2015) och bland nyligt publicerade artiklar återfinns (med Maria Hellman, Magnus Johnsson, Eva-Karin Olsson och Charlotte Wagnsson) "Understanding public agency communication: the case of the Swedish armed forces" i *Journal of Public Affairs*, volume 15, issue 4 (2015). [edward.deverell@fhs.se]

Håkan Edström (artikel 4 & 5) är överstelöjtnant i armén, docent i statsvetenskap samt universitetslektor i krigsvetenskap vid Försvarshögskolan. Bland hans senaste publikationer återfinns artikeln "Med alla till buds stående metoder – Strategi i den politiska styrningen av Försvarsmakten?" i *Kungliga Krigsvetenskapsakademiens Handlingar & Tidskrift*, nr. 1/2015, samt boken (med Dennis Gyllensporre) *Svensk försvarsdoktrin efter det kalla krigets slut* (Santérus 2014). [hakan.edstrom@fhs.se]

Robert Egnell (artikel 6) är professor i ledarskap och chef för Institutionen för säkerhet, strategi och ledarskap (ISSL) vid Försvarshögskolan. Han är bland annat författare till böckerna *Counterinsurgency in Crisis: Britain and the Challenges of Modern Warfare* (Columbia University Press, 2013) och *Gender, military effectiveness and organizational change: The Swedish model* (Palgrave Macmillan 2014). [robert.egnell@fhs.se]

Dennis Gyllensporre (artikel 3) är generallöjtnant, docent i statsvetenskap vid Försvarshögskolan samt ledamot i Kungliga Krigsvetenskapsakademien. Han har nyligen publicerat bl.a. artiklarna (med Håkan Edström) "Observing War – Keeping Peace? – Unpacking the Military Strategy of UN Non-Force Missions" i *Journal of International Peacekeeping*, volume 18, issue 3-4 (2014) och "Minding the gap between words and deeds: Towards a new EU strategy?" i *European Foreign Affairs Review*, volume 20, issue 1 (2015). [dennis.gyllensporre@fhs.se]

Ilmari Käihkö (artikel 8) är universitetsadjunkt vid Försvarshögskolan. Han försvarade i juni 2016 sin doktorsavhandling *Bush Generals and Small Boy Battalions: Military Cohesion in Liberia and Beyond* vid Institutionen för freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet. Käihkö har under flera år arbetat vid Försvarshögskolan där han forskat om konflikter och politik i Afrika samt om den svensk-finska strategin i Afghanistan under åren 2002-2014. [ilmari.kaihko@fhs.se]

Karl Sörenson (artikel 2) är doktorand vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) och arbetar vid Försvarshögskolan vid Militärvetenskapliga institutionens (MVI) sektion för marina operationer. Några av hans senaste publikationer är (med Hans Liwång och Cecilia Österman) "Ship security challenges in high-risk areas: manageable or insurmountable?" i *WMU Journal of Maritime Affairs*, volume 14, issue 3 (2015) och (med Jerker Widén) "Irregular Warfare and Tactical Change – The Case of the Somali Piracy" i *Terrorism and Political Violence*, volume 26, issue 3 (2014). [karl.sorenson@fhs.se]

Charlotte Wagnsson (artikel 7) är professor i statsvetenskap vid Försvarshögskolan. Bland hennes nyliga publiceringar märks bl.a. artikeln (med Maria Hellman) "New Media and the War in Afghanistan The significance of blogging for the Swedish strategic narrative" i *New Media and Society*, volume 17, issue 1 (2015) och artikeln (med Maria Hellman och Eva-Karin Olsson) "EU Armed Forces' use of social media in areas of deployment" i *Media and Communication*, volume 4, issue 1 (2016). [charlotte.wagnsson@fhs.se]

Jacob Westberg (artikel 1) är universitetslektor med inriktning strategi och säkerhetspolitik vid Försvarshögskolan. Bland hans senaste publikationer återfinns *Svenska säkerhetsstrategier 1810-2014* (Studentlitteratur 2015) och kapitlet "Det nordiska försvarssamarbetets drivkrafter och utvecklingsmöjligheter" i Engelbrekt, Kjell, Holmberg, Arita och Ångström, Jan (red.), *Svensk säkerhetspolitik i Europa och världen* (Norstedts 2015). [jacob.westberg@fhs.se]

Jan Ångström (artikel 2) är professor i krigsvetenskap vid Försvarshögskolan. Hans senaste böcker är (med Jerker Widén) *Contemporary Military Theory: The Dynamics of War* (Routledge 2015) och (red. med Kjell Engelbrekt och Arita Holmberg) *Svensk säkerhetspolitik i Europa och världen* (Norstedts 2015). [jan.angstrom@fhs.se]